

Międzynarodowe Targi Geologia 2008 — Sprzęt — Technika — Myśl Warszawa, 26–27.02.2008

W dniach 26–27.02.2008 r. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyły się Międzynarodowe Targi Geologia 2008 — Sprzęt — Technika — Myśl, organizowane przez Zarząd Targów Warszawskich Biura Reklamy Poland SA pod patronatem Państwowego Instytutu Geologicznego, wspólnie z Ministerstwem Środowiska, Głównym Geodetą Kraju, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Instytutem Techniki Budowlanej oraz Pałacem Kultury i Nauki.

Szósta edycja targów była kolejną szansą na promowanie geologii nie tylko jako nauki, ale przede wszystkim jako ważnej dziedziny wiedzy o gospodarce kraju. Na bazie znanej od stuleci dyscypliny naukowej rozwinęła się współczesna geologia, zasadniczo różna od tamtej, kojarzonej z łupą i młotkiem. Nowoczesna geologia to m.in. kształtowanie środowiska naturalnego, racjonalna eksploatacja surowców mineralnych i zasobów wód podziemnych, szukanie nowych możliwości wykorzystywania surowców, badania dotyczące zachowywania się skał w różnych warunkach, gospodarka odpadami, rekultywacja terenów przemysłowych i zdegradowanych.

Zasadniczym wyzwaniem dla geologii staje się obecnie ochrona zasobów naszej planety. Rok 2008 został ogłoszony przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Planety Ziemia, m.in. po to, aby pokazać wzajemne relacje pomiędzy działalnością człowieka a Ziemią oraz podkreślić rolę geologii w zrównoważonym rozwoju świata.

Ryc. 1. Stoisko Państwowego Instytutu Geologicznego. Obie fot. M. Rutkowski

Na targach, które zajęły mniejszą powierzchnię niż w latach ubiegłych, swoje usługi zaprezentowało 28 instytucji. Wystawcy przedstawili oferty dla gospodarki i samorządów, rozwiązania stosowane w ochronie środowiska, technologie poszukiwania i eksploatacji surowców, technologie i systemy GIS oraz sprzęt do badań polowych, sprzęt laboratoryjny i pomiarowy.

W ceremonii otwarcia uroczystości udział wzięli: główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie

Ryc. 2. Ceremonia otwarcia targów, od lewej: Jerzy Nawrocki, Jacek Wróblewski, Henryk Jacek Jezierski, Michał Wójtowicz i Kama Milewska

Środowiska Henryk Jacek Jezierski, kierownik Państwowego Instytutu Geologicznego Jerzy Nawrocki, zastępca dyrektora ds. naukowo-badawczych Instytutu Techniki Budowlanej Michał Wójtowicz oraz przewodniczący Rady Programowej Targów Jacek Wróblewski.

Podczas ceremonii otwarcia wręczono nagrody w konkursie Grand Prix Targów Geologia 2008, zorganizowanym przez Zarząd Targów Warszawskich SA. W jury konkursu zasiadali: Barbara Żbikowska i Włodzimierz Mizerski (z Państwowego Instytutu Geologicznego), Sławomir Majman, Kama Milewska oraz Jacek Wróblewski.

Pierwszą nagrodę otrzymało Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe WAMET Sp. z o.o. za wiertnicę samochodową typu H30S, opracowaną i wdrożoną w oparciu o własną myśl konstrukcyjną. Wiertnica ta jest przeznaczona do wykonywania studni głębinowych, pomp ciepła oraz prac geotechnicznych. Służy do wiercenia w gruncie pionowych otworów o średnicy max 250 mm do głębokości 120 cm. Jest urządzeniem wydajnym, nowoczesnym, o wielofunkcyjnej konstrukcji i dużych możliwościach technologicznych.

Przyznano również dwa wyróżnienia. Pierwsze otrzymała firma Soft-Projekt za pakiet programów do geologii i geologii inżynierskiej GeoStar 6 i Goplan 4 Profesional. Jest to oprogramowanie umożliwiające kompleksowe i samodzielne tworzenie dokumentacji geologicznej i geologiczno-inżynierskiej. Stosowane jest w geologii inżynierskiej do projektowania wszelkiego rodzaju obiektów, jak również do projektowania dróg, sieci energetycznych, kanalizacyjnych, gazowych i innych oraz do dokumentowania i eksploatacji złóż kopalin, w tym: węgla kamiennego, brunatnego, kruszyw, gipsów, wapieni oraz soli kamiennych. W zakres tworzonych dokumentów wchodzi karta otworu, przekroje geologiczne i mapy. Rysunki są tworzone półautomatycznie po wypełnieniu odpowiednich arkuszy na podstawie wyników badań gruntów. Program

wykonuje także wariantowe obliczenia i analizy (zasobów, kubatur, parametrów gruntów i złóż), tworząc często półautomatyczne mapy izoliniowe i mapy zasięgów gruntów.

Drugie wyróżnienie otrzymało Przedsiębiorstwo Bańń Geofizycznych Sp. z o.o. za wykrywanie obiektów archeologicznych z wykorzystaniem metody georadarowej. Jest to metoda stosowana w geologii surowcowej, inżynierskiej i geotechnice, w badaniach lodowców oraz we wszelkich pracach dotyczących rozpoznania gruntu i budowli. Opiera się na wykorzystaniu fal elektromagnetycznych o stosunkowo wysokich częstotliwościach, przechodzących przez ośrodek geologiczny lub obiekty antropogeniczne. Jej zasięg głębokościowy jest niewielki (do kilkunastu metrów), ale dzięki dobrej rozdzielczości pozwalała na wykrywanie nawet bardzo małych płytko zalegających obiektów. Metoda, stosowana w geologii inżynierskiej i ochronie środowiska, od 2004 r. jest praktykowana przez PBG w celach poszukiwań archeologicznych.

Podczas pierwszego dnia targów odbyła się konferencja prasowa głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska dr. Henryka Jacka Jezierskiego. Była ona poświęcona projektowi nowej ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*. Projekt ten został przyjęty przez Ministerstwo Środowiska 20 lutego br., a następnie skierowany do konsultacji społecznych. Konieczność opracowania całkowicie nowego aktu prawnego wynikała z ilości zmian i nowelizacji wprowadzanych do obowiązującej od 14 lat ustawy. Minister Jezierski przedstawił najważniejsze założenia projektu, zwracając szczególną uwagę na liczne ułatwienia w porównaniu z dotychczas stosowanymi procedurami. Magdalena Mizerska z *Przeglądu Geologicznego* zadała pytanie o rolę, jaką będzie pełnić Państwowy Instytut Geologiczny w myśl nowej ustawy. Minister powiedział, że projekt nowego dokumentu jednoznacznie powierza instytutowi zadania państwowej służby geologicznej, zakładając że zadania te mają charakter niewładczy. Regulacje dotyczące państwowej służby geologicznej określa art. 137–138 projektu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*. Główny geolog kraju potwierdził, że resort nie będzie kontynuował planowanych przez jego poprzednika (ministra Mariusza-Oriona Jędryska) prac nad stworzeniem Polskiej Służby Geologicznej jako rodzaju osobnej agencji czy urzędu. Powiedział również, że chce, aby Państwowy Instytut Geologiczny służył nie tylko administracji geologicznej, ale całej geologii. Minister oczekuje od instytutu, by wspólnie z innymi jednostkami naukowymi kreował nowe tematy badawcze, które następnie będą mogły być realizowane przez przedsiębiorstwa komercyjne. Nowa ustawa ma na celu odbiurokratyzowanie działalności geologicznej i górniczej, a tym samym uproszczenie prac geologicznych i pobudzenie przedsiębiorczości. Konferencja zgromadziła znaczną grupę dziennikarzy, reprezentujących głównie prasę specjalistyczną.

Dnia 26 lutego odbyła się także V Konferencja *Samorząd i geologia*, zorganizowana przez Federację Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, Państwowy Instytut Geologiczny oraz Zarząd Targów Warszawskich SA. Pracownicy Państwowego Instytutu Geologicznego uczestniczyli w następujących sesjach:

- *Celowość badań geologicznych przy realizacji inwestycji komunalnych* — dr Małgorzata Sikorska-Majkowska, Zakład Geologii Środowiskowej (*Mapa*

obszarów zdegradowanych i podwyższonego ryzyka naturalnego), dr Kamilla Olejniczak, Centralne Archiwum Geologiczne (*Rola samorządów w procesie koncesjonowania prac geologicznych, zatwierdzania projektów prac, nadzoru nad pracami oraz przyjmowania dokumentacji geologicznych*), dr Zbigniew Frankowski, Zakład Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej (*Korzyści dla gmin i inwestorów z prowadzenia prac geologiczno-inżynierskich i rekultywacyjnych*);

- *Problemy osuwisk na terenach podgórskich oraz górniczych* — dr Piotr Nescieruk, Oddział Karpacki;
- *Pozyskiwanie źródeł energii odnawialnej dla celów gospodarki komunalnej* — dr inż. Józef Chowaniec, dyrektor Oddziału Karpackiego.

Państwowy Instytut Geologiczny był organizatorem konferencji *Woda — podziemne bogactwo*, która odbyła się drugiego dnia targów (relacja z konferencji na str. 277). Podczas konferencji zostały wygłoszone następujące referaty:

- *Wody podziemne — szansa dla Warszawy* — dr Zbigniew Nowicki (PIG);
- *Kartografia hydrogeologiczna dla samorządów* — dr Małgorzata Woźnicka (PIG);
- *Zasoby wód podziemnych — aktualny stan rozpoznania* — dr Piotr Herbich (PIG);
- *Monitoring wód podziemnych — przykład zastosowania lokalnego* — dr Bogusław Kazimierski (PIG);
- *Ramowa Dyrektywa Wodna w odniesieniu do wód podziemnych* — mgr Jan Mitrega i dr Lesław Skrzypczyk (PIG);
- *Naturalne zmiany cyklu obiegu wody* — prof. dr hab. inż. Maciej Maciejewski, dr Tomasz Walczykiewicz i mgr Celina Rataj (IMGW, Kraków).

Targom w tym roku towarzyszyły seminaria, m.in. *Metody geofizyczne w zastosowaniach geologiczno-inżynierskich i środowiskowych* (Geofizyka Toruń) oraz *Zastosowanie geosyntetyków w geotechnice* (Instytut Techniki Budowlanej).

Zainteresowanie, jakim cieszyło się stanowisko Państwowego Instytutu Geologicznego, przeszło najśmielsze oczekiwania. Przez długi czas, zwłaszcza pierwszego dnia targów, byliśmy wprost oblegani przez żadnych wszelkiej wiedzy zwiedzających, wśród których przeważali przedstawiciele geologii powiatowej. Okazałe stoisko instytutu, podobnie jak w latach poprzednich, zostało ozdobione fotogramami Marka Ostrowskiego z wystaw *Gea — znaczy Ziemia i Krajobrazy geologiczne Wisły* oraz modelem wczesnojurajskiego dinozaura *Dilophosaurus wetherili*. W przeszklonej gablocie można było podziwiać bogactwo okazów mineralogicznych i paleontologicznych z całego świata. Pokazaliśmy także prezentacje multimedialne przedstawiające działalność instytutu oraz foldery i publikacje popularno-naukowe.

Przy okazji targów dni otwarte zorganizowały warszawskie muzea geologiczne: Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Ewolucji Instytutu Paleobiologii Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Muzeum Geologiczne Państwowego Instytutu Geologicznego.

Maja Kowalska & Barbara Żbikowska